

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลให้แผนพัฒนาตำบลเกิดสัมฤทธิ์ผลในงานพัฒนา
 ชนบท : ศึกษากรณี อำนาจ และการพัฒนาชนบทในเขต
 ภาคเหนือตอนบน

ชื่อผู้เขียน นายไพโรจน์ โปธิศาสตร์

รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธำนิ อนุมานราชธน กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จอมพล พร้อมเพรียงพันธ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้แผนพัฒนาตำบลเกิดสัมฤทธิ์ผล ในงานพัฒนาชนบท
 : ศึกษากรณีอำนาจ และการพัฒนาชนบทในเขตภาคเหนือตอนบนนี้ ได้มุ่งศึกษาถึงพลังผลักดันที่
 เกิดจากพฤติกรรมทางการเมือง ในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล ซึ่งเป็นพฤติกรรมทาง
 อำนาจที่เป็นเงื่อนไขหรือตัวชี้วัดหนึ่ง ที่แผนพัฒนาตำบลจะเกิดสัมฤทธิ์ผล ในงานพัฒนาชนบท
 นอกจากนี้ยังมุ่งค้นหาปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมือง ในกระบวนการวางแผน
 พัฒนาตำบลด้วย

วิธีการดำเนินการศึกษา เป็นการศึกษาผสมผสานกันระหว่างการศึกษาจากเอกสาร
 และการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากองค์กรท้องถิ่นระดับตำบล ได้แก่คณะกรรมการสภาตำบล
 (กสต.) และเจ้าหน้าที่ราชการที่ปฏิบัติงานในตำบล ที่อยู่ห่างไกลความเจริญ ในจังหวัดลำปาง
 และตำบลที่อยู่ใกล้ศูนย์กลางความเจริญ ในจังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล
 ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างไว้จำนวน 1 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายปิด
 และเปิด ใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC⁺ และนำเสนอ

ในลักษณะบรรยาย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงว่าพฤติกรรมทางการเมืองนั้น ปรากฏทาบซ้อนกันไปกับพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ ที่ระเบียบกฎหมายกำหนดในยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบทของรัฐ โดยแสดงพฤติกรรมทางการเมืองในรูปของกลวิธีทั้งในระดับบุคคล และระดับกลุ่ม พฤติกรรมทางการเมืองเป็นรูปการณ์หนึ่งที่ทำให้กระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลเคลื่อนไหวไปข้างหน้า พฤติกรรมทางการเมือง สะท้อนถึง "อำนาจ" และอำนาจโดยตัวเอง ไม่ใช่สิ่งชั่วร้ายการจัดการกับอำนาจต่างหากเป็นเรื่องจำเป็น สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสิ่งแวดล้อมบังคับ ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น และปัจจัยรางวัลตอบแทน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study: Factors Influencing the Effectiveness of Tambon Development Plan on Rural Development: A Case Study of Power and Rural Development in the Upper Northern Thailand

Author: Pairoch Potisart

M.A. (Political Science): Politics and Government

Examining Committee:

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Chairman
Assist. Prof. Dr. Tanun Anumanrajadhon	Member
Assist. Prof. Chomphol Prompriengphandhu	Member

ABSTRACT

The independent study entitled, "Factors Influencing the Effectiveness of Tambon Development Plan on Rural Development: A Case Study of Power and Rural Development in the Upper Northern Thailand," is designed to study the pressure resulted from political behaviors in the process of Tambon development plan. It is one of many conditions or indicators for measuring the effectiveness of Tambon development plan on rural development. In addition, it is purported to find out factors which influence political behaviors in the process of Tambon development plan.

The study was conducted through documentary research as well as field work carried out in Tambon level organizations, namely, the Tambon Council

Committee and the government officials who work in the remote and underdeveloped Tambon in Lampang Province and Tambon located adjacent to developed center in Chiang Mai Province. Research data were collected through 1 sets of constructed questionnaires. They were then processed through computerized SPSS2/Pc program, and research findings are presented in descriptive form.

According to the study, it is found that political behaviors are interwoven with role behaviors, specified by laws in the strategy of the state rural development, which are expressed in the form of individual and group tactics. Political behavior is a dynamic force which gives rise to political movements. It reflects "power", and the power is not bad in itself. Therefore, it is necessary to manipulate the power constructively. As regards the factors influencing political behaviors in Tambon development plan, they are humans, environment, pressure from others, and rewards.